

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Tatabányai Városi Bíróság dr. Baltay Levente ügyvéd (2360 Gyál, Kőrösi út 104.) által képviselt **Bodoky Tamás** (1084 Budapest, Béri Miksa u. 10.) felperesnek dr. Neiger M. Tibor ügyvéd (2800 Tatabánya, Győri u. 4/a. fsz. 3.) által képviselt **Vértesi Erőmű Zrt. „cs. a.”** (2841 Oroszlány Külterület 0718/5. hrsz., levelezési cím: 2841 Oroszlány, Pf. 23.) alperessel szemben közérdekű adatok kiadása iránt indított perében meghozta a következő

í t é l e t e t :

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül adja ki a felperesnek a Vértesi Erőmű Zrt. és a System Consulting Zrt. között 2008-ban aláírt szerződéseket; a Vértesi Erőmű Zrt. által 2008-ban megkötött áramvásárlási szerződéseket; a Vértesi Erőmű Zrt. 2009 tavaszán indított kártérítési pereit és büntető feljelentését megalapozó, a System Consulting Zrt. privatizációs és áramvásárlási ügyében lezajlott belső vizsgálat során született dokumentumokat és a belső vizsgálat költségével kapcsolatos adatokat.

Az ítélet ellen a közléstől számított 15 napon belül a Komárom-Esztergom Megyei Bírósághoz címzett, de a Tatabányai Városi Bíróságnál három egyező példányban benyújtható fellebbezésnek van helye.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére, összegére, a meg nem fizetett illeték, az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, vagy csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, illetve ha csak az ítélet indokolása ellen irányul, a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, de a felek tárgyalás tartását kérhetik. A felek kérhetik, hogy a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el a fellebbezést.

Indokolás

A bíróság a felperes keresetlevele, annak mellékletei, a felek képviselőinek meghallgatása, az alperes előkészítő irata alapján a következő **tényállást** állapította meg:

A Magyar Villamos Művek Zrt. (továbbiakban: MVM Zrt.) legkevesebb 75 % + 1 szavazatnyi, tartós állami tulajdonú társasági részesedéssel működő gazdasági társaság.

Az alperes részvényeinek kb. 98 %-a az MVM Zrt. tulajdonában áll, mely cég az alperes vonatkozásában közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

Az alperes kezelésében vannak az alperes és a System Consulting Zrt. között 2008-ban aláírt szerződések, az alperes által 2008-ban megkötött áramvásárlási szerződések, az alperes 2009 tavaszán indított kártérítési pereit és büntető feljelentését megalapozó System Consulting Zrt. privatizációs és áramvásárlási ügyében lezajlott belső vizsgálat során született dokumentumok és a belső vizsgálat költségével kapcsolatos adatok.

A felperes közvetlenül kérte az alperestől ezen adatok kiadását, azonban e kérés teljesítését az alperes megtagadta.

A felperes ezért keresetében a személyi adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (Avtv.) 21. § (7) bekezdése alapján kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest az elutasított közvetlen adatkérésében megjelölt adatok kiadására.

Keresetét arra alapította, hogy az alperes tulajdonosa az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény (Vtv.) mellékletében a törvény hatálya alatt álló társaságként felsorolt MVM Zrt. A helyes jogértelmezés szerint a Vtv. szabályai alkalmazandók a közvetett állami tulajdonban álló gazdasági társaságokra is, ezért a Vtv. 5. §-ára figyelemmel az alperes által kezelt, kiadni kért adatok közérdekből nyilvánosak. Ez az értelmezés fakad a törvény szelleméből is, hiszen egyébként az adatvédelmi törvényt könnyen ki lehetne játszani az állami vagyon különböző állami tulajdonban álló gazdasági társaságokba való kiszervezésével. Az Alkotmánybíróság határozatai szerint a közérdekű adatok nyilvánosságának korlátozását mint lehetőséget megszorító módon, ebből fakadóan a közérdekű adatok nyilvánosságával foglalkozó jogszabályokat pedig kiterjesztően kell értelmezni.

A közérdekű illetve a közérdekből nyilvános adatok megismerésének – az alperes védekezésével szemben – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 81. § (3) bekezdésére figyelemmel üzleti titok sem képezheti akadályát. A kiadni kért adatok nem büntetőeljárás során keletkeztek, az adatok minősége pedig nem változik meg azáltal, hogy egy büntetőeljárás során azokat felhasználják. Sem a nyomozóhatóság, sem az alperes mérlegelési jogától nem lehet függővé tenni közérdekű adatok nyilvánosságát. Ehhez hasonlóan egy választottbírói eljárás sem vezethet az adatmegismerés korlátozásához.

A felperes perköltség igényt nem terjesztett elő.

Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Ellenkérelmét arra alapította, hogy az alperes mint a 2006. évi IV. törvény (Gt.) hatálya alá tartozó gazdálkodó szervezet nem vonható az Avtv. 19. § (1) bekezdése szerinti körbe. Az alperes nincs állami tulajdonban, nem kezel a Vtv. körébe tartozó állami vagyont. Amennyiben a jogalkotó szándékától eltérve az alperes társasági részesedését is állami vagyonnak is tekintenénk, az alperes által kezelt vagyon már nem állami vagyon, hiszen az alperes vagyona elkülönül a Magyar Államnak az alperesben többszörösen közvetetten fennálló társasági részesedésétől. Az alperes nem a saját társasági részesedését kezeli, hanem ezt az elkülönülő, nem állami vagyon. Mindezek miatt az alperesre nem alkalmazható a Vtv. 5. §-a sem. A jogalkotó minden bizonnyal külön kihangsúlyozta volna, ha a közvetett állami vagyonra vonatkozó adatok is közérdekből nyilvánosak lennének.

Az alperes emellett hivatkozott arra, hogy a kiadni kért szerződések az alperes üzleti titkát képezik a Ptk. 81. §-a szerint, míg a szintén kiadni kért belső vizsgálati adatokat az alperes a büntető feljelentés keretében a nyomozóhatóság rendelkezésére bocsátotta, ezért a nyomozás befejezéséig a büntetőeljárásról szóló 1998. XIX. törvény (Be.) 74/A. § (1) bekezdésében meghatározott

személyhez kénytelen fordulni a felperes felvilágosításért. Az alperes egyébként sem tudja elbírálni, hogy mely adat átadása veszélyezteti az eljárás eredményes lefolytatását.

A felperes keresete az alábbiak szerint megalapozott.

A felek az ügyben az Avtv. 21. § (4) bekezdése alapján – függetlenül egyébként fennálló önálló jogképességüktől – perbeli jogképességgel rendelkeznek, a felperes az Avtv. 21. § (3) bekezdése szerinti keresetindítási határidőt megtartotta.

A felperes pert megelőző adatkérése illetve a keresete kellően konkrét volt, a kiadni kért szerződéseket a szerződő felek illetve a releváns időszak megjelölésével beazonosíthatóvá tette és megfelelően körülírta a belső vizsgálati anyagokkal kapcsolatos kérelmével érintett adatokat is. Bírói felhívásra az alperes is úgy nyilatkozott, hogy számára is egyértelmű a felperes által kiadni kért adatok körébe.

Az alperes nem vitatta a közvetlen irányítást biztosító befolyásolás tényét, illetve elismerte, hogy az alperes részvényeinek kb. 98 %-át tulajdonolja a MVM Zrt. E tényeket a bíróság külön bizonyítás lefolytatása nélkül, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 163. § (2) bekezdése alapján valóban fogadta el. A perben az sem volt vitatott, hogy a felperes által kiadni kért adatok az alperes kezelésében lévő illetve a gazdasági tevékenységére vonatkozó információk. Mindezekre figyelemmel bizonyítandó tény nem merült fel az eljárás során, erre vonatkozó tájékoztatást a bíróság így nem is adhatott, ugyanis annak megítélése, hogy az alperes jogszerűen és megalapozottan tagadta-e meg az adatkiadást (Avtv. 20-21. §), a bíróság álláspontja szerint (összhangban a felek jogi képviselői által a tárgyaláson kifejtettekkel) azon jogkérdésben történő állásfoglalás függvénye, mely szerint az alperes a Vtv. 5. § hatálya alá vonható-e, érvényesül-e az adatok nyilvánossága a közvetett állami vagyon esetén is.

A bíróság e döntését elsősorban az alábbi jogszabályhelyekre alapította:

Az Alkotmány 61. § (1) bekezdése értelmében mindenki jogosult a közérdekű adatok megismerésére. A közérdekű adatok megismerhetősége olyan alapvető, alkotmányosan biztosított emberi jog, amely nem korlátozhatatlan, azonban korlátozásának meg kell felelnie az alapjogi korlátozásokkal szemben támasztott alkotmányos követelményeknek, amely szerint a korlátozásról csak törvény rendelkezhet, és a korlátozás nem vonatkozhat az alapjog lényeges tartalmára [Alkotmány 8. § (2) bekezdése].

Az Avtv. 19. § (1) bekezdése szerint az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy a feladatkörébe tartozó ügyekben – így különösen az állami és önkormányzati költségvetésre és annak végrehajtására, az állami és önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására és az erre kötött szerződésekre, a piaci szereplők, a magánszervezetek és -személyek részére különleges vagy kizárólagos jogok biztosítására vonatkozóan – köteles elősegíteni és biztosítani a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását.

Az Avtv. 2. § 5. pontja szerint közérdekből nyilvános adat a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli.

A Vtv. 1. § (2) bekezdése szerint e törvény alkalmazásában állami vagyonnal minősül többek között

az állam tulajdonában lévő dolog, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erő, az állam tulajdonában lévő tagsági jogviszonyt megtestesítő értékpapír, illetve az államot megillető egyéb társasági részesedés.

A Vtv. 5. § (1) bekezdése szerint közérdekből nyilvános minden, az állami vagyonnal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó, közérdekű adatnak nem minősülő adat. Külön törvény az adat megismerhetőségét korlátozhatja.

A Vtv. 5. § (2) bekezdése szerint az állami vagyonnal gazdálkodó vagy azzal rendelkező szerv vagy személy a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló törvény szerinti közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek minősül.

A közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés az állami vagyonnal való gazdálkodás ellenőrizhetőségének alkotmányos biztosítéka, korlátozására az Alkotmánybíróság szükségességi-arányossági tesztje irányadó [32/1992. (V. 29.) AB határozat, 34/1994. (VI. 24.) AB határozat]. E biztosíték válna súlytalanná, formálissá, ha az állam kivonhatná az állami vagyonnal való gazdálkodásra vonatkozó adatokat a nyilvánosság garanciális kontrollja alól azzal a megoldással, hogy e gazdálkodásra nem közvetlenül, hanem a tulajdonában lévő illetve közvetlen befolyása mellett működő gazdasági társaságai vagy egyéb gazdálkodó szervezetei (akár többszörös) közvetítésével kerülne sor. Erre figyelemmel az állam legalább 75 % + 1 tartós állami részesedésével működő MVM Zrt. (lásd! melléklet a Vtv-hez) 98 %-os tulajdonlására és a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény 23. § (2) bekezdése szerinti közvetlen irányítást biztosító befolyásolása mellett működő alperes (az állami szerepvállalást indokoló, nemzetgazdasági szempontból stratégiai jelentőségű) tevékenysége során közvetett állami vagyonra [Vtv. 1. § (2) bekezdés a), c) pont] vonatkozóan kötött szerződesei a Vtv. 5. §-a alapján közérdekből nyilvánosak. A 98 %-os tulajdonlásra figyelemmel adatvédelmi szempontból nem tehető különbség a tartós állami részesedéssel működő MVM Zrt. és az alperes között.

Az alperesben fennálló társasági részesedés és a társaság effektív vagyonának társasági jogi szempontú elkülönítése az adatvédelmi jogszabályok szempontjából nem állja meg a helyét, mert a társaság vagyonának ilyen leszűkítő felfogása oda vezetne, hogy a közvetlenül, 100 %-os állami tulajdonban álló vagyonnal való gazdálkodásra és az azzal való rendelkezésre vonatkozó adatok sem minősülnének közérdekből nyilvánosnak, hiszen az alperesi logikát követve még akár a Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. [Vtv. 3. § (1) bekezdés, 17-18. §] tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó állami vagyon is elkülöníthető a tulajdonosi joggyakorló szervezet társasági részesedésétől. Mindez pedig a Vtv. 5. §-án túl az Avtv. 19. § (1) bekezdését is teljesen kiüresítené.

Az alperes formalista felfogásával szemben a Vtv. 1. § (2) bekezdés c) pontja szerinti társasági részesedés is vagyonelemnek tekintendő, a gazdasági társaság az egységes vagyonával gazdálkodik, nincs olyan vagyona, amely ne a társasági részesedéssel bíró tulajdonos vagy tulajdonosok vagyonát képezné.

A felperes alaposan hivatkozott arra, hogy a közpénzügyek átláthatóságai érdekében az Alkotmánybíróság és az adatvédelmi törvény alkalmazása során kialakult bírósági gyakorlat is kiterjesztően értelmezi a közérdekű adatok nyilvánosságát megteremtő jogszabályi környezetet. Az alperesnek a közvetett állami vagyonnal kapcsolatos álláspontja ezzel ellentétesen hat.

Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az alperes nem tartozik az Avtv. 19. § (1) bekezdése alá, ugyanis a Vtv. 5. § (2) bekezdése kifejezetten besorolja az állami vagyonnal gazdálkodó személyeket (így az alperest is) az Avtv. 19. § (1) bekezdése szerinti „jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó személyek” közé.

A fentiek azonban még önmagukban nem feltétlenül teszik kötelezővé az adatok kiadását, hiszen a Vtv. 5. § (1) bekezdése szerint külön törvény még a közérdekből nyilvános adat megismerhetőségét is korlátozhatja. Erre figyelemmel a bíróság vizsgálta az alperes üzleti titokra történő hivatkozását.

Az Avtv. 19. § (6) bekezdése szerint a közérdekű adatok megismerésével és nyilvánosságával összefüggésben az üzleti titok megismerésére a Ptk-ban foglaltak az irányadók.

A Ptk. 81. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat sérti, aki a levéltitkot megsérti, továbbá aki a magántitok vagy üzleti titok birtokába jut, és azt jogosulatlanul nyilvánosságra hozza vagy azzal egyéb módon visszaél.

A Ptk. 81. § (2) bekezdése szerint üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódóan minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértene vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

A közérdekű adatok nyilvánossága és az üzleti titok egymáshoz való viszonyának rendezését, a kétféle alkotmányos jog arányos érvényesülését és összhangját éppen a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2003. évi XXIV. törvény végezte el. Ennek nyomán a Ptk. 81. § (3) bekezdése szerint nem minősül üzleti titoknak az állami és helyi önkormányzati költségvetés illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával és azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - ... - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

E szabályozásnak megfelelően az alperes által kezelt közvetett állami vagyongra vonatkozó, kiadni kért szerződések nem minősülnek üzleti titoknak, a Ptk. 81. § (3) bekezdés 2. mondatában megjelölt feltételre pedig az alperes nem is hivatkozott. Mindez tehát nem ad alapot a szerződésekre mint közérdekből nyilvános adatokra vonatkozó adatközlés megtagadására.

A bíróság osztotta az alperes álláspontját tekintetben is, hogy a megindult büntetőeljárás nem változtatja meg a már korábban is létező adatok minőségét, az adat ugyanis ezt követően is közérdekből nyilvános marad, a változás mindössze annyi, hogy azokat ezt követően adott esetben egy büntetőeljárás során is felhasználják. A Be. alperes által hivatkozott rendelkezései kifejezetten a büntetőeljárás során keletkezett adatok vonatkozásában értelmezhetők.

A bíróság mindezekre figyelemmel a felperes kérelmének helyt adott és a kereset szerint kötelezte az alperest a kiadni kért, közérdekből nyilvános adatok közzétételére.

Az alperes pervesztes lett, azonban a felperes perköltség igényel nem élt, a per pedig az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja értelmében illetékmentes, ezért a bíróság a perköltség viseléséről nem rendelkezett.

A jogorvoslati jogosultság a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

Tatabánya, 2011. február 8.

dr. Musitz Gábor s. k.
bíró

Erősen ajánlott
Kedmény Biztosítási
Rendelőközpont
Tatabánya